

GOD BOUWT GEEN LUCHTKASTEEL – ESTHER 4

In de vorige hoofdstukken zagen we dat er op de achtergrond van het Estherverhaal een strijd tussen God en de machten van deze wereld plaatsvindt. Koning Ahasveros trok een schijnpaleis op van macht, seks en goud. God prikt daar dwars doorheen en het mooie is dat Hij daarvoor geen grote dingen nodig heeft. De HEER kiest voor het zwakke. Een kwetsbare oude man met een missie en een eenvoudig jong Joods meisje zonder al teveel identiteitsbewustzijn blijken voor God bruikbaar.

Rauwe rouw

Je ziet in gedachten Mordechai door de straten van de stad lopen. Hij ontdekte nog maar net het plan van Haman. Alle Joden moeten dood. Verschrikkelijk. Hij kiest voor de klassieke rouwrituelen: hij scheurt zijn kleding en werpt as op zijn hoofd. De kleding bestond uit een soort linnen (langere) onderbroek en een overkleed tot minstens op de knieën. Het rouwgewaad was in het Midden Oosten een gescheurde mantel. Hij scheurt nu het bovenkleed en daardoor worden grote delen van het lichaam zichtbaar. In de psychologie noemen we dat 'validiteitsverlies'. Simpel gezegd: wie omringd wordt door de dood die kan het allemaal niet zoveel schelen. Waar maakte je je ook alweer precies druk om?

De as is het resultaat van verbranding. Het is ultiem teken van de dood. Als je dat over je huilende gezicht laat stromen zie je er verschrikkelijk uit. Het geeft aan de buitenkant uitdrukking aan hoe je je van binnen voelt. Je hoeft aan niemand uit te leggen waarom je je zo bedrukt voelt. Iedereen zie gelijk: o, hij of zij is in de rouw. Je hebt iemand verloren die zeer dierbaar voor je is.

In onze cultuur kennen wij niet zulke duidelijke rouwrituelen (meer). Enkele decennia terug ging men nog wel 'in rouw', men ging in zwart gekleed en bracht de rouw in de kerk. De gordijnen bleven dicht tot aan de begrafenis.

Tegenwoordig kun je het verdriet aan de buitenzijde nauwelijks meer waarnemen. Wij vinden het vooral stoer als iemand doorgaat. We zeggen dan: na de dood van haar man is ze zo dapper. Wat vind jij? Missen wij rouwrituelen? Noem eens een paar voordelen? Welke rouwrituelen zou jij willen toevoegen?

Grens van de rouw

Verder dan de ingang van het paleis mocht Mordechai niet komen. In rouwkleding mocht je het paleis niet binnengaan. Nee, dat zou het paradijsje van Ahasveros lelijk op kunnen schudden. Je zit in het Walhalla niet te wachten op de herinnering aan de dood! Dat is natuurlijk een sterk staaltje ontkenningsgedrag. Elk moment kun je sterven, maar daar wil je liever niet aan herinnerd worden als je lekker in de flow van je leven zit. Koning Ahasveros sluit de dood buiten, dan voelt je hem ook niet.

Misschien herken je daar iets van. Wij leven in een cultuur die liever niet met de dood geconfronteerd wordt. Toen in de klas van mijn zusje een meisje plotseling doodbleef, mocht er niet over gesproken worden. In de bus werd het schoolreisje een paar dagen later gelardeerd met het liedje 'want het leven, dat is een groot feest'. De kinderen liepen een voor een vast door een gebrek aan ruimte voor de dood. We hebben de neiging om de dood weg te drukken. Onze social media timelines en kanalen staan vol mooie plaatjes en afdrukken van succesvolle momenten. Wat moet je als je leven opeens in rouw wordt gedompeld?

Wanneer ben jij voor het laatst geconfronteerd met de dood? Welke keuze heb je toen gemaakt voor je eigen leven? Maakte het verschil of ging je zo snel mogelijk door?

De cocon van Esther

De Jodin Esther leeft in het harem van de koning en krijgt van dit alles niks mee. Ze weet nog niet dat uitroeiing (extinctie) boven haar hoofd hangt door de nieuwe wet die Haman heeft bedacht. Als het bericht haar bereikt dat Mordechai in rouw gedompeld is, laat Esther zien dat ze zich door en door thuis voelt aan het koninklijke hof. Ze laat direct schone, nieuwe kleren naar Mordechai sturen. Wat er ook is, hij moet niet de rouw binnenbrengen in haar leven. Als Esther geweten had wat de reden was van zijn rouw, dan had ze hem vast niet gevraagd om zich te verkleeden.

Het gevaar bij rouw is dat we slecht luisteren omdat we het verdriet van de ander liever niet binnen laten komen. We geven hem of haar een zoethoudertje in plaats van echte troost.

Keerpunt in het boek

Vers 13 vormt een keerpunt in het boek Esther. Mordechai herinnert Esther onomwonden aan haar identiteit. Wat maakt een Jood nu anders dan een Belg of een Inuit? Ja, zegt de apostel Paulus, eerst dit: dat aan hun Gods woorden zijn toevertrouwd (Romeinen 3:2), maar daarna ook dat God nooit zijn belofte aan Abraham zal opgeven (Romeinen 9-11). Het is een volk dat door God is uitgekozen en om die reden voortdurend onder Gods zegen blijft staan ook al hebben ze hun rug naar God toegekeerd. Esther herinnert zich op tijd Gods genade.

Esther moet niet denken dat ze haar Jood-zijn zal kunnen verhullen. Mordechai herinnert haar daaraan. Hij doet dat niet met een dreigement maar met een belofte. Hij zegt in vers 14: 'Wie weet of jij juist voor deze tijd tot koninklijke waardigheid moest komen'. Esther, zou het kunnen zijn dat God je hierom aan het hof heeft gezet?

Wij kunnen Gods handelen in de geschiedenis vaak niet overzien. Maar een ding weten we wel: God geeft ons gaven en mogelijkheden om in Zijn dienst te besteden. Kun jij eens iets noemen waarvan je het gevoel hebt: dit heeft God mij gegeven met het oog op een bijzondere taak?

De kracht van gemeenschap

Esther antwoordt Mordechai met de vraag of hij alle Joden voor haar wil laten bidden. Ze heeft de steun nodig van het gebed en de Joden moeten zich daar helemaal op concentreren. Daarvoor zet ze het middel van vasten in. In de Bijbel is vasten een zeer gebruikelijke gang van zaken. Wij zijn dat een beetje kwijtgeraakt. We weten ook niet meer zo goed hoe het moet. Maar de Joden vasten hier maar liefst drie dagen. Zo raken ze opnieuw aan God en aan elkaar verbonden.

Heb jij weleens ergens voor gevast om je helemaal aan het gebed toe te kunnen wijden? Hoe ziet dat eruit? Zou je smartphone op dat punt ook een rol kunnen spelen? Met wie ben je precies verbonden?

Kwetsbaarheid als kracht

Naast de kracht van gemeenschap zet Esther haar kwetsbaarheid in. Ze gaat naar de koning toe met gevaar voor eigen leven om voor het leven van haar volk te smeken. Esther waagt het er op...en meteen wordt ze een beeld van de Here Jezus Christus. Onze Here bleef niet in zijn fijne koninklijke paleis. Hij sloot niet z'n ogen voor de ellende, de leugens en de pijn van deze wereld, maar verliet heel doelbewust de hemel. Hij ging onze ellende binnen. Esther deed een waagstuk, waarbij ze niet zeker wist hoe het zou aflopen. Jezus waagde niets, maar deed doelbewust afstand van zijn koninklijke heerlijkheid in de wetenschap dat het dood en verdriet zou opleveren.

Daarom zijn we kerk. God wil geen schijnwereld opbouwen in een droomkasteel. God wil onze werkelijkheid binnenkomen om onze levens vanbinnen te vernieuwen. God wil de dood bestrijden, niet door hem te ontkennen, maar door hem te overwinnen, door hem in zich op te nemen. Dat deed God in Jezus Christus. Dat is het evangelie en daarom heet ontstaat een gemeenschap van mensen die de werkelijkheid onder ogen durven te komen: want niets kan hen scheiden van de liefde van God.

Romeinen 8:29 zegt dat christenen uitverkoren zijn om het beeld van de Zoon gelijkvormig te worden. God wil de wereld van binnenuit door ons vernieuwen. Hoe gebruikt Hij jou daarbij? Hoe merk je dat de Heilige Geest je vormt?

Belijdenis Heidelbergse Catechismus zondag 20, vraag en antwoord 53:

Vraag: Wat gelooft u over de Heilige Geest? Antwoord: Ten eerste dat Hij samen met de Vader en de Zoon waarachtig en eeuwig God is. Ten tweede dat Hij ook mij gegeven is om mij door een oprecht geloof deel te laten hebben aan Christus en al zijn weldaden, mij te troosten en eeuwig met mij te blijven.

Hoe helpt de Heilige Geest je om op Jezus te lijken?